

Kako je z razkrivanjem podatkov o prejemkih članov uprav in nadzornih svetov na skupščinah delničarjev po ZGD-1 in ZPPOGD?

Bistvena razlika med razkritjem prejemkov po ZGD-1 in ZPPOGD je v naravi razkritih podatkov, in sicer ZGD-1 v petem odstavku 294. člena zahteva seznanitev delničarjev z dejanskimi prejemki članov organov vodenja ali nadzora, ki so jih za opravljanje nalog v družbi prejeli v preteklem poslovnem letu, ZPPOGD pa v drugem odstavku 6. člena zahteva seznanitev skupščine s pravili, po katerih se posamezne dodatne pravice (bonitete) določijo v pogodbi z direktorjem. Za razkritje po ZGD je torej potrebno, da uprava razkrije taksativno navedene vsebine v letnem poročilu in jih še ustno predstavi na skupščini. Za razkritje po ZPPOGD pa mora NS pripraviti pisno razkritje pravil po katerih se določajo bonitete kot gradivo za skupščino in ga predstaviti na skupščini.

Razkrivanje podatkov po ZGD-1

Razkrivanje prejemkov na skupščini določa peti odstavek 294. člena¹ Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS št. 65/09, v nadaljevanju ZGD-1), ki določa, da mora poslovodstvo na skupščini, ki odloča o uporabi bilančnega dobička, seznaniti delničarje s prejemki članov organov vodenja ali nadzora, ki so jih za opravljanje nalog v družbi prejeli v preteklem poslovnem letu.

Sicer je izraz „organov vodenja ali nadzora“ nekoliko neroden. A iz namena zakona je jasno, da ni zadostno razkritje prejemkov enih ali drugih, temveč je potrebno razkritje tako prejemkov članov uprav kot članov NS, obe razkritji pa mora izvesti poslovodstvo – torej uprava.

Informacije o prejemkih morajo biti:

- izražene na individualni ravni, za vsakega člana organa vodenja ali nadzora posebej in
- razčlenjene vsaj na:
 - fiksne in variabilne prejemke,
 - udeležbo v dobičku,
 - opcije in druge nagrade,
 - povračila stroškov,
 - zavarovalne premije,
 - provizije in
 - druga dodatna plačila ter
 - prejemke, ki so jih člani organov vodenja ali nadzora pridobili z opravljanjem nalog v odvisnih družbah.

Zakon ničesar ne omenja glede načina podajanja zgoraj navedenih informacij, torej ali je dovolj le ustno sporočilo ali mora biti pisno. Glede na to, da morajo biti iste informacije o prejemkih članov organov vodenja ali nadzora razkrite tudi v letnem poročilu, ki je vedno gradivo skupščine, ki odloča o delitvi bilančnega dobička nadzora, je edino logično sklepanje, da zakon zahteva ustno razkritje in ne še eno pisno identično razkritje kot je že vsebovano v letnem poročilu. Gre torej za to, da mora član uprave prebrati razkritje prejemkov članov uprave in NS iz letnega poročila, ki mora biti oblikovano na individualni ravni in razčlenjeno na posamezne v drugi alineji prejšnjega odstavka tega besedila opisane postavke.

Razkrivanje podatkov po ZPPOGD

Zakon o prejemkih poslovodnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti RS in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS št. 21/10, v nadaljevanju: ZPPOGD) določa razkrivanje podatkov na skupščini v drugem odstavku 6 člena². To razkrivanje podatkov je zelo omejeno. Nanaša se le na razkrivanje pravil po

1 5 odst. 294. člena ZGD-1: Na skupščini, ki odloča o uporabi bilančnega dobička, mora poslovodstvo seznaniti delničarje s prejemki članov organov vodenja ali nadzora, ki so jih za opravljanje nalog v družbi prejeli v preteklem poslovnem letu. Informacija mora vsebovati prejemke za vsakega člana organa vodenja ali nadzora posebej in mora biti razčlenjena vsaj na fiksne in variabilne prejemke, udeležbo v dobičku, opcije in druge nagrade, povračila stroškov, zavarovalne premije, provizije in druga dodatna plačila. Informacija mora vsebovati tudi prejemke, ki so jih člani organov vodenja ali nadzora pridobili z opravljanjem nalog v odvisnih družbah. Takšna informacija mora biti razkrita tudi v letnem poročilu, skupaj s politiko prejemkov članov organov vodenja ali nadzora, če jo je skupščina določila.

2 6. člen ZPPOGD: (1) Glede drugih pravic direktorja (uporaba službenega vozila, kreditnih kartic, preventivni zdravstveni pregledi, plačevanje socialnih, zdravstvenih in drugih zavarovanj, dopolnilno izobraževanje, reprezentanca itd.) mora organ nadzora določiti pravila, po katerih se te

katerih se določijo „druge pravice članov uprave“, kot so opredeljene v prvem odstavku omenjenega člena, in sicer te pravice predstavljajo:

- uporabo službenega vozila,
- uporabo kreditnih kartic,
- preventivne zdravstvene preglede,
- plačevanje socialnih, zdravstvenih in drugih zavarovanj,
- dopolnilno izobraževanje,
- reprezentanca
- ipd.

Torej po tem zakonu ni potrebno razkrivati fiksnih in variabilnih prejemkov, ki so normirani z zakonom, niti „drugih pravic“ -zgoraj navedenih bonitet – samih, temveč le pravila po katerih se te bonitete oblikujejo. Ta pravila morajo med drugim upoštevati velikost, dejavnost, celovitost poslovanja in premoženjski položaj družbe (drugi stavek drugega odstavka 6. člena ZPPOGD). Drugi odstavek 6. člena ZPPOGD določa še, da lahko skupščina v okviru politike prejemkov določi organu nadzora usmeritve za določitev pravil, po katerih organ nadzora določi druge pravice direktorja. V tem primeru se na skupščini razkriva le pravila, ki so oblikovana na podlagi usmeritev skupščine in ki so osnova za določanje bonitet. Očitno je informativna vrednost teh razkritij omejena in so razkritja mišljena bolj komplementarno, saj zakon določa tudi pošiljanje celotne individualne pogodbe Ministrstvu za gospodarstvo, tako da vsaj eden od delničarjev že bil obveščen o vseh prejemkih uprave, vključno z bonitetami, čeprav žal ne tisti organ tega delničarja, ki je dejansko prisoten na skupščini.

V zakonu način podajanja opisanih informacij ni natančneje določen. Je pa določeno, da mora organ nadzora seznaniti skupščino. Torej tega ne sme storiti uprava, temveč nadzorni svet. Vprašanje je le ali je seznanitev ustna ali se morajo informacije podati tudi pisno. Glede na to, da 5. točka 2. odstavka 297 a. člena ZGD-1 izrecno določa, da morajo biti del gradiv skupščine d.d., brezplačno dostopnih na sedežu družbe od dneva objave dalje, tudi „druga poročila in dokumenti, ki jih je treba predložiti skupščini“ vsaj za d.d. velja, da je potrebno poročilo po ZPPOGD oblikovati tudi pisno in omogočiti vpogled vanj.

Kaj če družba ne objavi prejemkov članov uprav in nadzornih svetov?

Slovenski inštitut za revizijo je revizijskim družbam in pooblaščenim revizorjem poslal [Opozorilo – za dobro prakso z dne 15. marca 2010](#), kako ravnati, ko tovrstnega razkritja v letnem poročilu ni. Velja napotilo, da dosledno upoštevajo 2. odstavek 57. člena ZGD glede pojasnjevalnega odstavka v katerem revizor na poseben način opozarja ali se sklicuje na katerokoli zadevo, za katero meni, da je potrebno, ne da bi pri tem izrazil mnenje s pridržki. Takšen pojasnjevalni odstavek se glasi: »*Opozarjamo, da družba v letnem poročilu ni razkrila informacij o prejemkih članov organov vodenja in nadzora na način, ki ga predpisuje 5. odstavek 294. člena ZGD, s čimer pa ni izražen pridržek v revizorjevem poročilu*«.

Poleg možnega pojasnjevalnega odstavka v revizorskem poročilu je posledica za nespoštovanje 2. odstavka 297a. člena, ki določa tudi omenjeno obveznost zagotoviti vpogled v vsa druga poročila in dokumente, ki jih je treba zagotoviti skupščini, tudi kazenska določba 686 ZGD-1. Ta določa kazen 6000 do 40000 EUR za pravno osebo in 300 do 4000 EUR za odgovorno osebo v družbi.

Posebej še poudarjamo, da so družbe, s katerih vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, od uveljavitve spremembe 70. člena ZGD dolžne oblikovati izjavo o spoštovanju določb [Kodeksa upravljanja javnih delniških družb](#), ki v 22.7 členu pravi: *Družba razkrije bruto in neto prejemke vsakega posameznega člana uprave in nadzornega sveta*³. Če družbe, s katerih vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem

pravice določijo v pogodbi. Pravila morajo med drugim upoštevati velikost, dejavnost, celovitost poslovanja in premoženjski položaj družbe.

(2) Organ nadzora mora seznaniti skupščino s pravili iz prejšnjega odstavka. Skupščina lahko v okviru politike prejemkov določi organu nadzora usmeritve za določitev pravil iz prejšnjega odstavka.

3 Razkritje je jasno in razumljivo povprečnemu vlagatelju ter poleg zakonskih vsebin vsebuje še:

- razlago, kako izbira meril uspešnosti prispeva k dolgoročnim interesom družbe,
- razlago metod, uporabljenih za odločitve, ali so bila merila uspešnosti izpolnjena,
- točne informacije o obdobjih odloga izplačila variabilnega dela prejemkov,

trgu, teh podatkov v letnem poročilu ne razkrijejo in ne pojasnijo razlogov za odstopanje od priporočene prakse iz 22.7. člena kodeksa, so kršile določbo 70. člena ZGD. Kršitev 70. člena ali 294. člena ne nosi kazenskih sankcij po ZGD, niti ne predstavlja razloga za ničnost letnega poročila.

-
- informacije o politiki glede odpravnin, vključno s pogoji za izplačilo odpravnin in višinami odpravnin,
 - informacije v zvezi z odmernimi dobami,
 - informacije o politiki glede zadržanja prenosa delnic po odmeri,
 - informacije o sestavi strokovnih skupin družb, katerih politika prejemkov je bila preučena glede na vzpostavitev politike prejemkov zadevne družbe.